

HARIDUSMINISTEERIUMI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimetuse asukoht ja aadress: Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telef. 453-49

Nr. 7.

16. mail 1940.

Nr. 7.

Õppetöö vaheaegade, üldiste ning kohalikkude pühade ja muude tähtpäevade määrus.

Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna, Kooliosakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1940. a. 4. mai ringkiri nr. 414 „ujumis- ja päästekrae“ tutvustamise asjas.

Haridusmin. Kooliosakonna 1940 a. 16. mai ringkiri nr. 3149 algkoolilõpetajate päeva korraldamise asjas.

AMETLIK OSA.

Õppetöö vaheaegade, üldiste ning kohalikkude pühade ja muude tähtpäevade määrus*).

RT 1940, 39, 345.

Antud Haridusministri poolt 30. aprillil 1940.

Alus: Avalikkude algkoolide seaduse § 39 (SK VI 1938, 1, 3), Keskkoolide seaduse § 18 (SK VI 1938, 1, 4), Gümnaasiumide seaduse § 18 (SK VI 1938, 1, 5), Õpetajate seminaride seaduse § 13 (SK VI 1938, 1, 8), Pedagoogiumide seaduse § 9 (SK VI 1938, 1, 9), Kutsehariduslikkude õppeasutiste seaduse § 63 (SK VI 1938, 1, 6), Riigi Kunsttööstuskooli seaduse § 9 (SK VI 1938, 1, 10) ja Eraõppeasutuste seaduse § 19 (SK VI 1938, 1, 12).

§ 1. Haridusministeeriumile alluvais koolides hakkavad kehtima 1940/1941 kooliaastal õppetöö vaheaegade, üldiste ning kohalikkude pühade ja muude tähtaegade kohta alljärgnevad tähtpäevad:

20. ja 21. augustil 1940 — Järeleksamid ja õppeülesannete kontroll linna algkoolides, linna täienduskoolides, kõikides keskkoolides, kutsekeskkoolides, gümnaasiumides ja kõrgema astme kutsekoolides.

22., 23. ja 24. augustil 1940 — Uute õpilaste vastuvõtmine linna alg- ja täienduskoolides, kõigis kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides.

* See määrus on avaldatud Riigi Teataja järgi ühes Haridusministeeriumi täiendava korraldusega Palvapäeva ja Täevaminemispüha suhtes.

27. augustil 1940 — Õppetöö algus linna alg- ja täienduskoolides, kõigis kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides; kusjuures neis kommertskooli, kaubanduskeskkooli ja ärianduskeskkooli klassides, millele eelneb tunnikava määramine ettenähtud suvine praktika, õppetöö algab kaks nädalat hiljem.
12. ja 13. septembril 1940 — Uute õpilaste vastuvõtmine maa-alkkoolide esimesse klassi.
16. septembril 1940 — Õppetöö algus maa-alkkoolide esimeses klassis.
23. ja 24. septembril 1940 — Õppeülesannete kontroll ja uute õpilaste vastuvõtmine maa-alkkoolide II—VI klassi.
25. septembril 1940 — Õppetöö algus maa-alkkoolide II—VI klassis.
1. oktoobril 1940 — Kooli ülevaatelehe esitamine kesk- ja kutsekoolide ning gümnaasiumide kohta, kusjuures kutsekoolid, milles õppetöö algab pärast 15. septembrit, esitavad ülevaatelehe kolme nädala kestel pärast õppetöö algust.
- *4. oktoobril 1940 — Loomakaitsepäev.
4. ja 5. oktoobril 1940 — Järeleksamid ja uute õpilaste vastuvõtmine maa-täienduskoolidesse.
7. oktoobril 1940 — Õppetöö algus maa-täienduskoolides.
19. oktoobril 1940 — Hõimupäeva aktus viimasel tunnil.
21. oktoobril 1940 — Kehvemate õpilaste toetuspalvete esitamine.
30. oktoobril 1940 — Teatelehtede andmine mitterahuldava edasijõudmise kohta peale nende koolide, mille kohta on erikorraldus.
31. oktoobril 1940 — Õppetöö seisab. Usupuhastuse püha.
1. ja 2. novembril 1940 — Õppetöö seisab linna alg- ja täienduskoolides, kõigis kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides.
1. novembril 1940 — Andmete esitamine õpilaste arvu kohta alkoolides ja kooliülevaate esitamine täienduskoolides.
21. detsembril 1940 — Õppetöö lõpp jõulupühiks.
7. jaanuaril 1941 — Õppetöö algus.
24. veebruaril 1941 — Õppetöö seisab. Iseseisvuspäev. Aktus korraldada 24. veebruaril või 22. veebruaril viimasel tunnil.
1. märtsil 1941 — Teatelehtede andmine mitterahuldava edasijõudmise kohta, peale nende koolide, mille kohta on erikorraldus.
5. märtsil 1941 — Palvapäev.
6. märtsil 1941 — Kehvemate õpilaste toetuspalvete esitamine.
25. märtsil 1941 — Õppetöö seisab. Paastumaarjapäev.
5. aprillil 1941 — Õppetöö lõpp ülestõusmispühiks.
16. aprillil 1941 — Õppetöö algus maa-alkkoolides ja -täienduskoolides.

21. aprillil 1941 — Õppetöö algus linnaalgkoolides ja -täienduskoolides, kõigis kesk- ja kutsekoolides ning gümnaasiumides.
30. aprillil 1941 — Eksamiainete teatamine keskkoolides ja gümnaasiumides.
1. mail 1941 — Õppetöö seisab. Kevadpüha.
12. mail 1941 — Eksamite algus gümnaasiumi lõpuklassis.
- *17. mail 1941 — Heatahtepäev. Õppetöö lõpp suviseks vaheajaks maa-täienduskoolides.
19. mail 1941 — Eksamite algus keskkoolides ja gümnaasiumide I ja II klassis.
22. mail 1941 — Taevaminempüha.
24. mail 1941 — Õppetöö lõpp suviseks vaheajaks algkoolides, tütarlastele kõigis koolides, mille kohta ei ole erikorraldusi ja poeglastele neis linna-täienduskoolide, kesk- ja kutsekoolide ning gümnaasiumide klassides, kus ei korraldata riigikaitseõpetuse eripäevi.
25. mail 1941 — Algkooli lõpetajate päev.
- 27., 28. ja 29. mail 1941 — Uute õpilaste vastuvõtmine algkoolides, täienduskoolides, keskkoolides, gümnaasiumides ja kõigis kutsekoolides, mille kohta pole erikorraldusi.
4. kuni 14. juunini 1941 — Riigikaitseõpetuse eripäevad.
14. juunil 1941 — Õppetöö lõpp suviseks vaheajaks riigikaitseõpetuse eripäevadest osavõtnud õpilastele.
20. juunil 1941 — Aruande esitamine Riigi Statistika Keskbüroole.

§ 2. Peale § 1 näidatud püha- ja puhkepäevade koolitöö seisab veel a) neitsi Maria sündimise päeval 8. septembril, ristitülendamise päeval 14. septembril ja neitsi Maria templisse viimise päeval 21. novembril neis koolides, kus ap.-õigeusulisi õpilasi on vähemalt 80%; b) aktuse korraldamiseks kooli aastapäeval (kui kooli aastapäev langeb puhkepäevale, siis võib õppenõukogu selle päeva pühitsemise üle kanda lähimale tööpäevale); c) kohalikul vabastamise päeval, kui seda päeva koha peal üldiselt pühitsetakse, sellekohase aktuse korraldamiseks.

Teises vahetuses töötavais koolides lõpeb õppetöö esimeses § nimetatud päevade eelõhtul.

§ 3. Õppetöö lõpeb hiljemalt pärast neljandat tundi jõuluvaheaja puhul 21. detsembril 1940, ülestõusmispühade puhul 5. aprillil 1941 ja õppetöö lõpu puhul 24. mail 1941.

§ 4. Päevadel, mil § 1 on ette nähtud asjakohaste aktuste korraldamine, võib nende aktuste jaoks kasutada päeva viimast tundi. Et aga selle all ei kannataks üksiku aine õpetamine, on soovitatav mitte lihtsalt vähendada sel päeval tundide arvu, vaid lühendada iga tund 5—10 min. võrra ning seega täita päevane töökava ja võita aega aktuse jaoks.

Tärniga (*) märgitud päevade puhul tuleb korraldada vastava sisuga kõned õpilaste hommikusel kokkutulekul.

Nende riikide aastapäevi, kus pühitsetakse Eesti Iseseisvuspäeva, tähistatakse koolides nende poolt sobivaks leitaval viisil.

§ 5. Koolitööd ei korraldata algkoolides ja maal asuvais täiendus- ja keskkoolides, kui temperatuur koha peal üks tund enne koolitöö algust on alla -20°C , ja kõigis kutsekoolides, linnas asuvais täiendus- ning keskkoolides ja gümnaasiumides, kui temperatuur kohapeal üks tund enne õppetöö algust langeb alla -25°C . See korraldus ei ole kehtiv koolide kohta, kus suurem osa õpilastest elab internaadis. Väljaspool internaati elavatele õpilastele ei ole nimetatud temperatuuri juures kooli ilmumine kohuslik.

Õppetööd võib katkestada ekskursioonide ja talispordipäevade korraldamiseks ning õppekäikudeks loodusesse kas üksikute klasside või kooliga üheks päevaks õppenõukogu, kaheks päevaks kohaliku koolivalitsuse ja üle selle aja — Haridusministeeriumi vastava osakonna loal.

Samas korras antakse luba ka Noorsoo organiseerimisseaduse §§ 17 ja 22 alusel kindlaksmääratud noorsoo-organisatsioonide talispordipäevadest ja võistlustest osavõtuks.

§ 6. Juudi vähemusrahvuse koolides seisab õppetöö laupäevadel ja järgmistel juudi pühadel: uuel aastal 3. ja 4. oktoobril 1940, Jom Kipur 11. oktoobril 1940, Sukoth 17. ja 18. oktoobril ning 23., 24. ja 25. oktoobril 1940, Švata pool päeva 13. veebruaril 1941, Purim 14. märtsil 1941, Pesah 13.—20. aprillini 1941 ja Lag Baomer 16. mail 1941.

Juudi vähemusrahvuse koolides toimub õppetöö pühapäevadel, 31. oktoobril ja 1. novembril, palvapäeval 5. märtsil, 6. kuni 11. aprillini ja taevaminemise pühal 22. mail.

Juudi vähemusrahvuse koolides algab õppetöö pühapäeval, kui käesoleva määruse järgi õppetöö algus langeb esmaspäevale ja lõpeb reedel, kui õppetöö lõpp langeb laupäevale.

§ 7. Õppejõudude teenistuse seaduse (RT 1931, 51, 461) § 13 ettenähtud kursused praktikaega lõpetavaile õpetajaameti kandidaatidele korraldavad pedagoogilised asutised 9., 10. ja 11. juunil 1941.

§ 8. Kõik õppetöök vajalikud eeltööd, nagu õppetöö jaotus õppejõudude vahel, tunniplaani ja õpilaste nimestikkude koostamine, kooliruumide korraldamine, õppevahendite soetamine jm. tuleb toimetada enne õppetöö algust nõnda, et korralik õppetöö võiks alata käesolevas määruses näidatud päevadel.

§ 9. Koolides, mille õppetöö alguse ja lõpu ning suvise praktika kohta kehtivad erikorraldused, tuleb käia nende erikorralduste järgi.

§ 10. Igal koolil tuleb koostada üksikasjaline koolitöö kalender, arvestades üleriigilisi ja kohalikke üritusi, nagu: emadepäev, metsapäev, muinsus- ja looduskaitse, kodukaunistamise, tervishoiu, ühistegevuse, karskuse jm. päevad või nädalad, millal tuleb korraldada vastavasisulisi aktusi, kõnelusi, näitusi või töid.

§ 11. Täienduskoolide kohta tuleb neis küsimisis, mis ei ole toodud käesolevas määruses, toimida Täienduskoolide õppetöö alguse, lõpu ja vaheagade määruse (RT 1934, 20, 143) järgi.

Haridusminister P. Kogerman.

Kooliosakonna direktor V. Altkoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna, Kooliosakonna ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna 1940. a. 4. mai ringkiri nr. 414 maa- ja linnakoolivalitsustele ja koolijuhatajaile „ujumis- ja päästekrae“ tutvustamise asjas.

Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond, Kooliosakond ja Noorsoo ja Vabahariduse Osakond teatavad, et koolides on lubatud levitada R. Reinumäe ja A. Hainase poolt leiutatud ja patenteeritud ujumis- ja päästekraed, kusjuures on ühtlasi lubatud nimetatud leiutist koolides nähtavale kohale välja panna ühes selle juurde kuuluva tekstiga.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Kooliosakonna direktori eest J. Lang.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. Vellerind.

Haridusministeeriumi Kooliosakonna 1940. a. 16. mai ringkiri nr. 3149 maa- ning linnakoolivalitsustele, vähemusrahvuste kultuurivalitsustele, koolide inspektoritele ja algkoolide juhatajaile algkoolilõpetajate päeva korraldamise asjas.

HM Kooliosakond teatab, et algkoolilõpetajate päevaks käesoleval kevadel on määratud 26. mai. Algkoolilõpetajate päeva korraldatakse põhimõttele ja alustel, mis on toodud HM Kooliosakonna 21. aprilli 1937. a. nr. 3123 ja 2. mai 1938. a. nr. 3134 ringkirjades (HM T 10 — 1937 ja 10 — 1938), sama kavaga kui 1938. ja 1939. a. kevadel.

Kui algkoolilõpetajate päeva korraldamiseks 26. mail on koha peal takistusi, siis võib selle päeva pidada 24. mail s. a. päevakohase kavaga.

Kooliosakonna direktor V. Alttoa.

Koolide peainspektor M. Raud.

MITTEAMETLIK OSA.

Õppejõudude kursused ja suvipäevad.

Haridusministeeriumi toetusel korraldab

Õpetajate Koja Kutse- ja Täienduskoolilõpetajate Sektsioon eeloleval suvel järgnevad suvipäevad ja täienduskursused:

1. Põllumajanduslike koolide õppejõudude suvipäevad
Väimelas, 6. ja 7. juulil 1940.

Kavas:

Põllumajanduse mehhaniseerimise küsimus.

Kultuurinõud ja koplid.

Iluajandus talus.

Viimaste aastate katsete tulemusi põllumajanduses.

Ülevaade Õpetajate Koja tegevusest.

Õppetöö tulemustest möödunud õppeaastal.

Kooliinternaatide korraldamine.

Põllumajanduslike koolide vahelised õpilaste võistlused (6. juulil):

- a) kõnevõistlused, b) lüpsivõistlused,
- c) loomade hindamise võistlused.

2. IV Kutsekooliõpetajate Kongress Pärnus, 28. ja 29. juulil 1940.

Kavas:

Haridusministeeriumi kutsehariduse poliitika — ministriabi V. Päts.
Käitiste ja kutsekoolide koostöö ja vastastikune suhtlemine:

- a) tööstuslike koolide alal — kutseoskuse inspektor A. Kilgas,
Käsitööstuskoja esimees A. Naeres;
- b) majanduslike koolide alal — noortenõunik J. Maisma,
direktor A. Veiler j. t.

Graafiliste meetodite rakendusi kutsekoolide õppepraktikas —
prof. G. Rägo.

Tähtsamaid uusimaid tehisaineid ja nende praktiline kasutamine
meie oludes — prof. Tiganik.

Töö ratsionaliseerimise küsimusi.

Kutseoskuse õppimise psühholoogiast — mag. E. Bakis.

3. Majanduslike koolide õppejõudude suvipäevad Pärnus, 29. ja 30. juulil 1940.

Kavas:

Lahtisi ja vaieldavaid küsimusi majanduslike õppeasutiste õppe- ja
kasvatustöös — dir. O. J. Kiisel.

Kiirkirjast ja kiirkirja õpetamisest — van. õpet. R. Ottenson.

Masinkirja õpetamisest — van. õpet. R. Kimber.

Klassijuhataja-tund majanduslikus koolis.

Büroopraktika õpetamisest ja õpikust.

Võõrkeeled majanduslikus koolis.

Ekskursioonid ettevõttesse ja tööstustesse.

4. Tööstus- ja Majandusõpilastekoolide õppejõudude suvipäevad Pärnus, 26. ja 27. juulil 1940. (Juhatab M. Vellema).

Kavas:

Tööstus- ja majandusõpilastekooli arendamise, sisustamise ja hoones-
tamise päevaküsimusi — koolide peainsp. ins. H. Norman.

Klassijuhataja-tunni sisu — HM-i Kutseoskuse Osakonna abidirektor
J. Kiivet ja koolijuhataja J. Sulengo.

Tööstus- ja majandusõpilastekoolide täiendusklasside korraldamine —
koolijuhataja M. Vellema.

Eriklasside sisustamine ja vajanevad õppeabinõud:

- 1) juukse- ja rõivaõmblemise tööaladel — koolijuh. A. Soo.
- 2) rätsepa tööalal — E. Kull.
- 3) metallitööalal — A. Kilk.
- 4) nahatööalal — K. Haupt.

Tööoskuse võistlus tööstusõpilastekoolides — T. Nõmmitš.

Kirjavahetuse õpetus tööstusõpilastekoolides — abijuhataja J. Jaanisto.

Kalkulatsiooniopetusest tööstusõpilastekoolis.

Õppekonspektid ja õpperaamatud tööstusõpilastekoolis — koolijuh.
M. Vellema.

(Soovikorral ekskursioonid).

5. Kodunduskoolide õppejõudude täienduskursus Vahil, 1—7. augustini 1940. (Juhatab mag. H. Lagus).

Kavas:

Üldkasvatuslik ettekanne — dir. V. Alttoa.

Kodukorrastus ja elamu sisustamine kodunduskoolide õppekavas —
nõunik A. Martin.

Kodukorrastus — õp. S. Masso.

Põranda värvimine, lupjamine ja tapeetimine koos harjutustega —
õp. L. Päril ja meister.

Voodi korrastamine, triikimine koos harjutustega — õp. I. Kotli.

Seebikeetmine — õp. A. Tuvike.

Uusimat tootlustamises — prof. dr. Tiitso.

Töövõrteid toiduvalmistamisest koos harjutustega — õp. L. Sepp.

Aiandus kodunduskeskkoolides — dr. agr. A. Siimon.

Ekskursioonid.

6. Naiskutsekoolide erialaõpetajate täienduskursus Tallinnas, 1—15. augustini 1940. Tui tän. 12. (Juhatab A. Varma).

Kavas:

Praktiliste ainete õpetamise metoodika — dr. J. Tork.
(Proovitunnid.)

Kultuur- ja erialaline ajalugu — ministriabi V. Päts ja
koolijuhataja A. Varma.

Joonestamine ja kompositsioon kudumise, rõivaõmblemise,
tikanduse ja pesuõmblemise alal (teor. ja prakt.).

Moejoonistamine pesuõmblemise, rõivaõmblemise ja silmus-
kudumise alal (teor. ja prakt.) — õp. N. Mei ja Kosk.

Kudumine (teor. ja prakt.) — õp. S. Rajandu ja E. Orase.
 Värvimine (teor. ja prakt.) — õp. I. Freybach.
 Pesu ja rõivaste kaunistamine — loomulikud kaunistamis-
 viisid ja töövõtted — õp. L. Kilgas ja J. Robi-Rähni.
 (Kõigil erialadel praktiseerimise võimalusi töökodades.)

**7. Täienduskoolide ja kodutööstuskoolide õppejõudude tegelike
 tööde kursused Tartus ja Vahil, 19.—24. augustini 1940.**
 (Juhatab F. Raska).

Kavas:

Aiandus. Koolide ja kodude ümbruse kaunistamine ühenduses
 üleriigilise iluaianduse näitusega (5 t.).
 Iluaiandus (puud, põõsad, lilled; 5 t. teor., 10 t. prakt.).
 Katmikkultuurid (lavad, kasvuhooned; 2 t. teor., 8 t. prakt.).
 Korvipunumine. Korvid ja lihtsam korvmööbel (2 tundi teor.,
 8 tundi prakt.).
 Värvimine. Taimevärvid (5 t. teor., 15 t. prakt.).
 Rahvarõiva lõiked ja tehnika (12 t. prakt.).
 Silmkoeliste esemete tehnika ja lõiked (10 t. prakt.).

Poiste spordimärgi propagandanädala asjas.

Elmiste aastate eeskujul toimub poiste spordimärgi propaganda-
 nädal Noorte Spordiliidu üldkorraldusel käesoleval aastal maikuu kestel.

Silmas pidades asjatundliku kehalise kasvatuse tähtsust rahva tervise
 ning elujõu säilitamisel ja tõstmisel on soovitatav, et noored ja nende juhid
 lööksid hoogsalt kaasa ülalmärgitud ürituse läbiviimisele.

Lähemad juhised ja andmed poiste spordimärgi katsete sooritamise
 kohta on avaldatud Noorte Spordiliidu poolt koostatud ja koolidele kätte-
 saadetud Noorte Spordiliidu üleskutses kõigile Eesti noortele.

Vastutav toimetaja Aleksander Kurvits.

Väljaandja: Haridusministeerium.

Riigi Trükikoja trükk,

Tallinn, Niine t. 11.